

พระบรมมหาราชวัง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
 เจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี กรวยบังคม
 ทูล พระกรุณาว่า ในการ ซึ่ง ทรง พระ กรุณา
 โปรดเกล้าฯ ให้ จัก การ เปลี่ยน แปลง การ
 ใน กระทรวง พระ คลัง ราชการ ใน กระทรวง
 กระทรวง พณิช การ ซึ่ง มี อยู่ ทุกวัน นี้ เป็น
 นำที่ กระทรวง พระคลัง โดยมาก เพื่อ จะ ได้
 ราชการ ทั้ง ปวง เป็น ระเบียบ เรียบ ร้อย
 แล เป็น การ ง่าย ชัด ขอ พระราช ทาน กรวย
 บังคมลา ออก จาก ตำแหน่ง นี้ เพื่อ จะ
 ได้ รับ ราชการ ของ พระ กษ พระ คุณ ใน
 ตำแหน่ง อื่น ให้ เป็น ประโยชน์ ต่อ ราชการ
 ทั้ง ทรง พระ กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ รวม
 กระทรวง กระทรวง พณิช การ เป็น กรม อยู่
 ใน กระทรวง พระคลัง สืบ ไป

เจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี นั้น จะ ได้ ทรง
 พระราช คำ วิดี ให้ รับ ราชการ ใน ตำแหน่ง
 อื่น ต่อไป ใน ระหว่าง นี้ ให้ คง ขรรค์ ศักดิ์
 นาย พล โท มี เกียรติยศ เสมอ เสมอ ก็ สืบ ไป
 ประกาศ มา ณ วันที่ ๑๔ มีนาคม รัตน
 โกสินทร์ ศก ๑๑๕ เป็น วันที่ ๑๐๓๕๑ ใน
 รัชกาล สี่สิบสี่

พระราชพิธี งาน พระราช ลัญจกร

วันที่ ๕ มีนาคม รัตนโกสินทร์ ศก ๑๑๕
 เวลาบ่าย เจ้าพนักงาน ได้ เชิญ ฟัน พระราช
 ลัญจกร ๓ องค์ มี ฟัน ทง สอง ชั้น รอง รับ
 ไป ตั้ง ทัพ หน้า ทัพ ใน พระ อุโบสถ วัด พระ ศรี
 รัตน สากคาราม มี พระ สงฆ์ ๑๐ รูป เจริญ

พระ พุทธ มนต์ มี พระ พิณลธรรม เป็น ประธาน
 รุ่ง ขึ้น วันที่ ๑๐ เวลาเช้า ๒ โมง ๕๐ นาที ได้
 พระ อุภัย เจ้าพนักงาน กรมช่าง ๑๐ ทัพ
 ๘ นาย ได้ ดึง มือ งาน พระราช ลัญจกร
 พระ สงฆ์ ๑๐ รูป สวด ขยัน โต ไทร มุข
 พระ อุภัย เจ้าพนักงาน ประ โคม แคร่ สี่ ขี่
 พิณพาทย์ ครั้น เสร็จ การ งาน พระราช ลัญจ
 กร แล้ว เจ้า พนักงาน ได้ จัก การ ทั้ง
 ขายศรี แก้ว ขายศรี ทอง ขายศรี เงิน เวียน
 เทียน สมโภช พระราช ลัญจกร ใน การ พระราช
 พิธี นี้ ได้ โปรดเกล้าฯ ให้ พระ เจ้า ลูก ยา เขอ
 พระ องค์ เจ้า ทิลา นพวิรุฬ เสด็จ ออก ไป ทรง
 จุก เทียน เครื่อง นมัสการ แล เเลียง พระ สงฆ์
 เป็น เสร็จ การ พระราช พิธี งาน พระราช
 ลัญจกร เท่า นี้

หมายกระทรวง ธรรมการ

ให้ พระ ราช าคณะ ถวาย ศิระ ก ถวาย พระ พ ร ดา
 แล คำ ถวาย พระ พ ร หน้า เทศนา
 ถวาย ใน สมเด็จพระนาง เจ้า พระบรมราชินีนาถ
 ซึ่ง สำเร็จ ราชการ แผ่นดิน ต่าง พระ องค์
 เจ้าพระยาภาสกรวงษ์ เสนาบดีกระทรวง
 ธรรมการ รับ พระบรมราชโองการ ได้ เกล้าฯ
 ทรง พระ กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ประกาศ แก่
 สมเด็จพระ ราช าคณะ พระราช าคณะ ผู้ใหญ่
 ผู้น้อย ได้ ทราบ ทัก กัน ว่า ได้ ทรง ทั้ง
 พระ ราช คำ ทนท ผู้ สำเร็จ ราชการ แผ่นดิน
 แล ทรง พระ กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ สมเด็จ
 พระนาง เจ้า เสด็จ ภา ถอง ศรี พระ บรม
 ราชินีนาถ ดำรง ใน ตำแหน่ง ผู้ สำเร็จ ราชการ

ต่าง พระองค์ ในเวลาเสด็จ ประพาศ ประเทศ
ยุโรป ครั้งนี้ สมควรที่จะมีธรรมเนียม
ถวาย อติเรก ถวาย พระ พร ดา แด่คำถวาย
พระ พร นำเทศนา ตาม พระเกียรติยศ ให้เป็น
แบบอย่าง สืบไป จึง ทรง พระ กรุณา โปรด
เกล้าฯ ให้ตั้ง ธรรมเนียม ถวาย อติเรก ถวาย
พระ พร ดาไว้ ดัง ข้อความต่อไปนี้

๑ ถ้า พระสงฆ์เข้าไปในพระที่นั่ง ใน
พระบรมมหาราชวัง ใน พระราชวัง ด้วย
การ พระราชพิธี ก็ ก็ ด้วย การ พระราช กศ
ก็ ก็ ด้วย การ เฝ้า เป็น พระ เกียรติยศ ก็ ก็
ในเวลาที่ พระ ยาท สมเด็จพระ เจ้า อยู่หัว
เสด็จ อยู่ จะเสด็จ ออกๆ ไม่เสด็จ ออก ก็ ก็
ในเวลาเสด็จ ไม่ อยู่ ก็ ก็ ต้อง ถวาย อติเรก
แก่ พระ ยาท สมเด็จพระ เจ้า อยู่หัว เว้นไว้แต่เสด็จ
สมเด็จพระ นาง เจ้า พระ บรม ราชนินารด ใน
เวลาทรง สำเร็จ ราชการต่าง พระ องค์ เสด็จ
ออกแทน ในเวลาเสด็จ ไม่ อยู่ ให้ ถวาย อติเรก
แก่ สมเด็จพระ นาง เจ้า พระบรม ราชนินารด

๒ ถ้ามีการ พระราช พิธี ฤๅ การ พระ
ราช กศใน ที่อื่น จาก พระ ที่ นี้ แม้ ใน พระ
บรม มหาราช วัง ก็ ก็ มีการเสด็จ พระราช
ดำเนิน เป็น พระ เกียรติยศใน ที่อื่น ก็ ก็ ถวาย
อติเรก เฉพาะแต่เสด็จ อยู่ ถึง เวลาอนโมทนา
ฤๅ เวลา พระสงฆ์ จะ ถวาย นอก จากนี้
ไม่ต้อง ถวาย

๓ ในเวลาเสด็จ อยู่ใน พระ บรมมหาราชวัง
ก็ตาม ใน พระราช วัง ใน พระราชฐาน ใน
ค่าย หลวง ก็ ตาม เสด็จ ออก อยู่ ถึง เวลา
พระ สงฆ์ จะ ถวาย อย่าง เดียว จึง ถวาย พระ พร
ดา แม้ เสด็จ อยู่ใน ที่ประทับ แต่ไม่เสด็จ

ออก ฤๅเสด็จ ขึ้น เสี่ยง ก่อน ก็ ก็ เสด็จ ที่อื่น
นอกจาก ที่ประทับ ก็ ก็ ไม่ต้อง ถวาย
พระ พร ดา

๔ ถ้า สมเด็จพระ นางเจ้า พระ บรม
ราชินี นารด เสด็จใน การ พระราช พิธี ฤๅ
การ พระราช กศ ในเวลาทรง สำเร็จ ราชการ
ต่าง พระ องค์ ก็ ก็ ในเวลาอื่น ก็ ก็ ประทับ อยู่
ถึงเวลาอนโมทนา ฤๅ พระสงฆ์ จะ ถวาย ต้อง
ถวาย อติเรก แต่ สมเด็จพระ นางเจ้า พระ บรม
ราชินี นารด ถ้า ใน พระ บรม มหาราชวัง
ต้อง ถวายพระ พรดา ด้วย เว้นไว้แต่เสด็จ
ออกพร้อม กับ พระ ยาท สมเด็จพระ เจ้า
อยู่หัว ต้อง ถวาย พระ ยาท สมเด็จพระ เจ้า
อยู่หัว พระ องค์ เดียว

๕ คำถวาย อติเรก ถวาย พระ พร ดา
ถวาย พระ พร นำ เทศนา ใน สมเด็จพระ นาง
เจ้า พระ บรม ราชนินารด ให้ถวาย
ดัง แบบ ต่อไปนี้

อติเรกวิสต์สัค	ชีวิต
อติเรกวิสต์สัค	ชีวิต
อติเรกวิสต์สัค	ชีวิต
ทิฆมายกาโตตุ อโรคา	โตตุ
ทิฆมายกาโตตุ อโรคา	โตตุ
สชิตา โทตุ	บรม ราชนิน
สัทธินัง จ สัทธิมมิม สัทธิดาโก บโสนัง	
โสภาสัทธัง สิริมทิวาชนินยา	ภวตุ สัพพทา
	ขอ ถวาย พระพร

คำ ถวาย พระ พรดา

ขอ ถวาย พระพร เจริญ พระราช ศิริสวัสดิ
พิพัฒมมงคล พระชนมสุขทุก ประการ รงมีแก่
สมเด็จพระ บรม บพิตร พระราช สมภาร พระองค์

สมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี พระบรม
 ราชนินทร ซึ่งสำเร็จราชการแผ่นดิน
 ดำรงพระองค์ ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ
 เวลานั้นสมควรแล้ว อาคมภาพทั้งปวง
 พระภิชสงฆ์ทั้งปวง ขอถวายพระพร
 แก่สมเด็จพระบรมขพิตร พระราชสมภาร พระองค์
 ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ขอถวายพระพร
 คำถวายพระพรนำเทศนา

ขอถวายพระพร เจริญพระชาติศิริสวัสดิ
 พิพิศม มงคลพระชนมสุขทุกประการ จงมี
 แก่สมเด็จพระบรมขพิตร พระราชสมภาร พระองค์
 สมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี พระบรม
 ราชนินทร ซึ่งสำเร็จราชการต่างพระองค์
 ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ยักนี้ จะไ
 รมิพระราชทาน ถวาย วิสัยนา พระบรม
 เทศนา ใน.....พอ

เป็นปฏิการฉลอง พระเดช พระคุณ ประทับ
 พระขัญญา ชารมี แม่วัย พระราชทาน ถวาย
 วิสัยนาไป มิได้ต้อง ตามโรคาโรคภัยชยา
 ในพระบรมเทศนา ณบท ไทบทหนึ่งก็ ขอ
 เคารพพระเมตตาคุณ พระกรุณาคุณ พระ
 ชนิตีคุณ ทรงพระกรุณาโปรด พระราชทาน
 อภัยแก่ อาคม อาคมภาพ ผู้มีสติขัญญา
 น้อย ขอถวายพระพร

ให้สมเด็จพระราชาคณะ พระราชาคณะผู้ใหญ่
 ผู้น้อยผู้เข้าไปสู่พระราชสำนัก ประพฤติ
 ให้ถูกต้องตามธรรมเนียม ที่ทรงตั้งไว้
 นี้ทุกประการ
 ประกาศมาณวันที่ ๒๑ มีนาคม รตนโก
 สินทร์ คี ๑๑๕

ส่งสัญญาบัตรไปพระราชทาน

วันที่ ๑๖ มีนาคม รตนโกสินทร์ คี ๑๑๕
 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ส่งสัญญา
 บัตรไปพระราชทานข้าราชการหัวเมือง คือ
 ๑ ให้หลวงวิฆานุรักษ์ เป็นพระสยาม
 สีมานุรักษ์ ผู้ช่วยราชการเมืองนคร
 เสียมราชู ถือ ศักดินา ๕๐๐

๒ ให้หลวงพิทักษ์สุนทร เป็นพระราช
 นิกร ผู้ช่วยราชการเมืองนครเสียมราชู
 ถือ ศักดินา ๕๐๐

หนึ่งในแผ่นที่ ๕๐ ในข่าวที่ส่งสัญญา
 บัตรไปพระราชทาน เลื่อนหลวงรังสรรค์สารกิจ
 เป็นพระรังสรรค์สารกิจชั้นพิเศษ ที่ถูกคือ
 เลื่อนหลวงรังสรรค์สารกิจ เป็นพระรัง
 สรรค์สารกิจ

พระราชทานสัญญาบัตร

วันที่ ๑๕ มีนาคม รตนโกสินทร์ คี ๑๑๕
 เวลา ๔ ทุ่มเศษ พระบาทสมเด็จพระเจ้า
 อยู่หัวเสด็จออกขุนนาง ทรงพระกรุณา
 โปรดเกล้าฯ พระราชทานสัญญาบัตร
 แก่ข้าราชการในกรุง ๘ หัวเมือง ๑ คือ
 ๑ ให้หลวงสุวรรณสิทธิ์ เป็นพระยา
 จินคารังสรรค์ รางวรช่างสิบหมู่ ถือ
 ศักดินา ๑๐๐๐

๒ ให้ขุนสุวรรณสาคร เป็นหลวง
 สุวรรณสิทธิ์ เจ้ากรมช่างรัก ถือ
 ศักดินา ๕๐๐

๓ ให้หมื่นรักจำนง เป็นขุนสุวรรณ
 สาคร ปลัดกรมช่างรัก ถือ ศักดินา ๓๐๐